

SIKKERHETS DATABLAD

Terraplus K/C

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 07.12.2020

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Terraplus K/C, Terraplus B, Terraplus H, Stabila B, Stabila H

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Dypstabilisering
Kun til yrkesmessig bruk

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Leverandør**

Firmanavn Franzefoss Minerals AS

Postadresse Postboks 53

Postnr. NO-1309

Poststed Rud

Land Norge

Telefon +47 05255

E-post post@kalk.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: 22 59 13 00
Beskrivelse: Giftinformasjonen

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON**2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 STOT SE 3; H335
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Irriterende for hud og luftveier. Fare for alvorlig øyeskade.
Tilleggsinformasjon om klassifisering	Blandingen har lavt kromatinnhold, nivået av sensibiliserende krom (VI) er redusert gjennom tilsetningsstoffer til under 2 ppm i sementbestanddelen i Terraplus K/C. Den er derfor ikke klassifisert som allergifremkallende i henhold til art. 6 og vedlegg 1 til EF-forordning 1272/2008 (CLP). For å sikre kromatreduksjonens effektivitet, må den lagres på riktig måte og holdbarhetsdato må observeres. Ved lagring av produktet over holdbarhetstiden øker risikoen for eksem ved overfølsomhet for Cr(IV). Reduksjonseffekten i sementbestanddelen er minst 6 måneder ved riktig oppbevaring iht avsnitt 7.2.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Kalsiumoksid, Portland sement
Varselord	Fare
Faresetninger	H315 Irriterer huden. H318 Gir alvorlig øyeskade. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Sikkerhetssetninger	P261 Unngå innånding av støv. P280 Benytt vernehansker / verneklær / øyevern / ansiktsvern. P302+P352 VED HUDKONTAKT: Vask med mye såpe og vann. P304+P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende har en stilling som letter åndedrettet. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P362+P364 Tilsølte klær må fjernes og vaskes før bruk.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Ikke PBT / vPvB.
Generell farebeskrivelse	Ved tilsetning av vann vil blandingen virke etsende på hud og øyne.
Andre farer	Kan forårsake skade på produkter laget av aluminium eller andre ikke-edle metaller.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Kalsiumoksid	CAS-nr.: 1305-78-8 EC-nr.: 215-138-9 REACH reg. nr.: 01-2119475325-36	Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 STOT SE 3; H335	30 - 98 %	
Portland sement	CAS-nr.: 65997-15-1 EC-nr.: 266-043-4 REACH reg. nr.: unntatt fra registreringskrav	STOT SE3; H335 Skin Irrit. 2; H315 Eye Dam. 1; H318 Skin Sens. 1; H317	0 - 70 %	
Røykgass støv, Portland Sement	CAS-nr.: 68475-76-3 REACH reg. nr.: 01-2119486767-17	Skin Irrit. 2; H315; Eye Dam. 1; H318; Skin Sens. 1; H317; STOT SE 3; H335;	0 < 0,5 %	
Aske (restprodukt) , kull	EC-nr.: 931-322-8 REACH reg. nr.: 01-2119491179-27		0 – 15 %	

Komponentkommentarer Portland sementen inneholder maksimalt 2 mg vannløselige kromater pr. kg. tørre sement. Se avsnitt 16 for forklaring av faresetninger (H).

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113.
Innånding	Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Hudkontakt	Fjern straks tilsølt tøy. Børst bort løse partikler fra huden. Vask huden grundig med såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Viktig! Skyll straks med vann i minst 15 min. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Ved lengre tids skylling, anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet. Søk legehjelp umiddelbart. Fortsett å skylle også på vei til lege.
Svelging	Skyll munnen grundig. Drikk et par glass vann eller melk. Fremkall ikke brekning. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell	Ved svelgning av stoffet skal ikke ventrikkelskylling utføres på grunn av perforeringsfare. Det vil kunne dannes etseskader fordi stoffet er sterkt basisk i vann, og fordi det kan skje en varmeutvikling som forverrer skaden.
Akutte symptomer og virkninger	Innånding: Støv kan forårsake irritasjonssymptomer som hoste og sår hals. Øyekontakt: Fare for alvorlig øyeskade. Kan forårsake alvorlig svie og smerte i øynene. Hudkontakt: Kjemikaliet irriterer huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet. Svelging: Kan forårsake irritasjon i munn og hals. Kan ha etsende virkning på fordøyelseskanalen.
Forsinkede symptomer og virkninger	Hyppig innånding av støv over lengre tid øker risikoen for å utvikle lungesykdommer.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Symptomatisk behandling.
--------------------------	--------------------------

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Alle vanlige brannsløkkemidler kan brukes. Velges i forhold til omgivende brann.
Uegnede slokkingsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke brennbart.
-----------------------------------	--------------------------------

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha godkjent innsatsbekledning med pressluftapparat. Ved evakuering fra brann brukes godkjent rømningsmaske.
Annen informasjon	Brannslukkingsvann som har vært i kontakt med produktet, kan være etsende. Forhindre utslipp av slukningsvann ned i avløpet. Brannslukkingsvann må fjernes i overensstemmelse med de lokale myndigheters forskrifter.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Evakuer området. Stopp lekkasje dersom dette kan gjøres på en sikker måte.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå innånding av støv. Unngå kontakt med huden og øynene. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
---	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Avgrens spill og samle opp i tørr tilstand hvis mulig. Bruk spesialstøvsuger med HEPA filter. Alternativt, bruk våt rengjøring (mopping eller våt børste og samle opp suspensjonen i en container og levere som farlig avfall, som beskrevet i avnitt 13.
---	---

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se også avsnitt 8 og 13.
--------------------------	--------------------------

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Les og følg produsentens anvisninger. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk mekanisk ventilasjon ved støvdannende håndtering. Bruk arbeidsmetoder som minimerer støvdannelse. Unngå innånding av støv og kontakt med hud og øyne. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8.
-------------------	---

Beskyttelsestiltak

Råd om generell yrkeshygiene	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Vask hendene etter hvert skift og før spising, røyking eller bruk av toalett. Vask tilsølte klær før de brukes.
-------------------------------------	---

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres tørt og i lukkede beholdere. Beskyttes mot fuktighet. Bulkmengder lagres i siloer som er vanntette, tørre, rene og beskyttet mot forurensning. Sementen er behandlet med krom(VI)-reducerende middel i henhold til bestemmelsene gitt i seksjon 15. Effektiviteten til reduksjonsmiddelet er redusert med tiden. Derfor vil sementsekkene og/eller leveringsdokumenter inneholde informasjonen om pakkedato, lagringsforhold og lagringsperioden som er hensiktsmessig for å opprettholde aktiviteten til reduksjonsmiddelet og for å holde innholdet av løselig krom VI under 2 ppm. De vil også angi egnede lagringsforhold for å opprettholde effektiviteten av reduksjonsmiddelet.
Spesielle egenskaper og farer	Ved tilsetning av vann vil blandingen virke etsende på hud og øyne.

Betingelser for sikker oppbevaring

Krav til lagerrum og beholdere	Bruk ikke aluminiumsbeholdere.
Råd angående samlagring	Lagres adskilt fra: Syrer. Ammoniumsalter. Aluminium og andre uedle metaller. Næringsmidler og dyrefôr.
Lagringsstabilitet	Se emballasjen for lagringstid. Ved lagring av produktet over holdbarhetstiden øker risikoen for eksem ved overfølsomhet for Cr(IV). Reduksjonseffekten i sementbestanddelen er minst 6 måneder ved riktig oppbevaring.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder

Se avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Kalsiumoksid	CAS-nr.: 1305-78-8	8 timers grenseverdi: 1 mg/m ³ Grense korttidsverdi Verdi: 4 mg/m ³ Grenseverdier, bokstav Bokstavkoder: E Kommentarer: Kalsiumoksid, Respirabelt støv.	
Aske (restprodukt) , kull		8 timers grenseverdi: 4 mg/m ³ Kommentarer: Kullstøv – Totalstøv. 8 timers grenseverdi: 1,5 mg/m ³ Kommentarer: Kullstøv – Respirabelt støv.	
Sjenerende støv, respirabelt støv		8 timers grenseverdi: 5 mg/m ³	
Sjenerende støv, totalstøv		8 timers grenseverdi: 10 mg/m ³	
Kromsyre og kromater (beregnet som Cr(VI))		8 timers grenseverdi: 0,005 mg/m ³ AK	
Annen informasjon om grenseverdier	Forklaring av anmerkningene: A = Allergifremkallende stoffer. E = EU har en veiledende grenseverdi for stoffet. K = Kreftfremkallende stoffer Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2020-07-02-1479).		
DNEL / PNEC			
DNEL	Gruppe: Profesjonell Eksponeringsvei: Langtids, innånding (systemisk)		

PNEC	Verdi: 5 mg/m ³
	Kommentarer: Gjelder Portland sement.
	Eksponeeringsvei: Vann
	Verdi: 370 µg/l
	Kommentarer: Gjelder kalsiumoksid.
	Eksponeeringsvei: Jord
	Verdi: 816 mg/l
	Kommentarer: Gjelder kalsiumoksid til grunnvann.

8.2. Eksponeeringskontroll

Forholdsregler for å hindre eksponeering

Tekniske tiltak for å hindre eksponeering	Hvis lukket håndtering ikke kan garanteres, sørg for god ventilasjon og bruk egnet verneutstyr. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.
--	---

Øye- / ansiktsvern

Egnet øyebeskyttelse	Bruk tettsittende vernebriller eller ansiktsskjerm.
Øyevernutstyr	Beskrivelse: Bruk støvtette vernebriller ved risiko for støvdannelse. Referanser til relevante standarder: NS-EN 166 (Øyevern – Spesifikasjoner).
Ytterligere øyeverntiltak	Øyedusj skal være på arbeidsplassen. Enten en fast øyedusjenhet koblet til drikkevann (temperert vann ønskelig) eller en bærbar disponibel enhet (øyespyleflaske).

Håndvern

Hud- / håndbeskyttelse, langvarig kontakt	Nitrilgummi. ≥ 0,3 mm / Nitrilbelagte bomullshansker. lagtykkelse på ca. 0,15 mm
Gjennomtrengningstid	Verdi: 480 minutt(er) Kommentarer: Standardverdi for en arbeidsdag.
Håndvernutstyr	Referanser til relevante standarder: NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer). NS-EN 420 (Vernehansker – Generelle krav og prøvingsmetoder).
Ytterligere håndbeskyttelsestiltak	Beskyttelseshansker må alltid brukes på rene hender. Bruk beskyttelsekrem.

Hudvern

Egnede verneklær	Kjemikalieresistente verneklær. Benytt kjemikalieresistente vernesko.
Ytterligere hudbeskyttelsestiltak	Nøddusj bør være tilgjengelig på arbeidsplassen.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern nødvendig ved	Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av støv, må det brukes egnet åndedrettsvern med partikkelfilter (type P2).
Anbefalt åndedrettsvern	Referanser til relevante standarder: NS-EN 143 (Åndedrettsvern – Partikkelfiltre – Krav, prøving, merking).

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn.
--	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Pulver. / Korn.
Farge	Grå / Hvit
Lukt	Ingen.
Luktgrense	Kommentarer: Ikke relevant.
pH	Verdi: 11 – 13,5 Temperatur: 20 °C Konsentrasjon: 50 %
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: > 1250 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant.
Flammepunkt	Kommentarer: Ikke relevant.
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke relevant.
Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke brennbar.
Ekspljosjonsgrense	Kommentarer: Ikke relevant.
Damptrykk	Kommentarer: Ikke relevant.
Damptetthet	Kommentarer: Ikke relevant.
Tetthet	Verdi: ~ 1,1 kg/dm ³
Løslighet	Kommentarer: Litt oppløselig i vann.
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Kommentarer: Ikke relevant.
Selvantennelighet	Kommentarer: Ikke relevant.
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Data mangler.
Viskositet	Kommentarer: Ikke relevant.
Eksplorative egenskaper	Ikke eksplosiv.
Oksiderende egenskaper	Ikke oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Andre fysiske og kjemiske egenskaper

Kommentarer	Kornfordeling: Råmaterialet er et naturprodukt med variasjoner innenfor visse grenser
--------------------	---

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Blanding med vann gir opphav til en alkalisk blanding.
--------------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk. Reduksjonseffekten i sementbestanddelen er minst 6 måneder ved riktig oppbevaring iht avsnitt 7.2.
-------------------	--

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Kan oppstå ved kontakt med materialer som skal unngås (seksjon 10.5) og ved ulempeforhold (seksjon 10.4).
--------------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Beskyttes mot fuktighet. Unngå lagring av produktet over holdbarhetstiden.
--------------------------------	---

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Syrer. Ammoniumsalter. Aluminium og andre uedle metaller.
-----------------------------------	---

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ingen under normale forhold. Ved kontakt med vann dannes: kalsiumdihydroksid og kalsiumsalter.
------------------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Øvrige helsefareopplysninger

Estimer over akutt toksisitet, blanding	Dose: ATE-miks kalkulert Eksponeringsvei: Oral Verdi: > 2000 mg/kg bw
	Dose: ATE-miks kalkulert Eksponeringsvei: Dermal Verdi: > 2500 mg/kg bw
Vurdering av akutt toksisitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Vurdering hudetsende / hudirriterende, klassifisering	Irriterer huden.
Vurdering øyeskade / øyeirritasjon, klassifisering	Gir alvorlig øyeskade.
Vurdering av luftveissensibilisering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av hudsensibilisering, klassifisering	Tilgjengelige data viser tydelig at reduksjon av krom (VI) i sement til mindre enn 2 ppm krom (VI)-forbindelser vil redusere forekomsten av allergisk sementeksem hos arbeidere. Siden elisiteringsnivåer generelt er lavere enn induksjonsnivåer, er det sannsynlig at denne konsentrasjonen også vil redusere risikoen for sensibilisering i praksis. Om produktets holdbarhetsdato ikke overskrides, og det anbefalte personlig beskyttelseutstyr brukes, forventes ingen sensibiliserende effekter. Ved lagring av produktet over holdbarhetstiden øker risikoen for eksem ved overfølsomhet for Cr(IV).
Vurdering av arvestoffskadelig virkning på kjønnseller, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering kreftfremkallende egenskaper, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av reproduksjonstoksisitet, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering, klassifisering	Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Vurdering av spesifikk målorgantoksisitet - repeterende eksponering, klassifisering	Kriteriene for klassifisering er på grunnlag av de tilgjengelige data ikke ansett å være oppfylt.
Vurdering av aspirasjonsfare, klassifisering	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.

Symptomer på eksponering

I tilfelle svelging	Kjemikaliet forårsaker irritasjon i munn, spiserør og fordøyelseskanal.
I tilfelle hudkontakt	Kjemikaliet irriterer huden og kan forårsake kløe, svie og rødhet. allergisk reaksjon hos svært sensitive personer.
I tilfelle innånding	Støv kan forårsake irritasjonssymptomer som hoste og sår hals.
I tilfelle øyekontakt	Fare for alvorlig øyeskade. Kan forårsake alvorlig svie og smerte.
Annen informasjon	Hyppig innånding av støv over lengre tid øker faren for å utvikle lungesykdommer.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet Klassifiseres ikke som miljøskadelig.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer Inneholder kun uorganiske forbindelser. Metoder for å bestemme bionedbrytbarhet er ikke relevante for uorganiske stoffer.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial Kjemikaliet inneholder ikke stoffer som anses å være bioakkumulerende.

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet Delvis løselig i vann. Herdet kjemikalie vil synke til bunn.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB Ikke PBT / vPvB

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger / annen informasjon Ingen kjente.

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet Må ikke helles i avløp.
Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker.

Egnede metoder til fjerning av forurenset emballasje Ikke rengjort emballasje skal behandles som farlig avfall.
Tømt og rengjort emballasje kan leveres for gjenvinning.

Avfallskode EAL Avfallskode EAL: 10 13 11 annet avfall av sementtbaserte komposittmaterialer enn det nevnt i 10 13 09 og 10 13 10
Klassifisert som farlig avfall: Ja

Avfallskode EAL: 10 13 14 betongavfall og betongslam
Klassifisert som farlig avfall: Ja

NORSAS 7091 Uorganiske salter og annet fast stoff

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods Nei

14.1. FN-nummer

Kommentarer Ikke relevant.

14.2. FN-forsendelsesnavn

Kommentarer Ikke relevant.

14.3. Transportfareklasse(r)

Kommentarer Ikke relevant.

14.4. Emballasjegruppe

Kommentarer Ikke relevant.

14.5. Miljøfarer

Kommentarer Ikke relevant.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Spesielle forholdsregler Ikke relevant.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Bulktransport (ja / nei) Nei

Andre relevante opplysninger

Andre relevante opplysninger Ikke relevant.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Begrensning av kjemiske stoffer oppført i vedlegg XVII (REACH) Portland sement omfattes av punkt 47, og bruken er underlagt begrensninger iht. REACH vedlegg XVII.

1. Sement og blandinger som inneholder sement skal ikke bringes i omsetning eller brukes hvis de, når de er hydrert, inneholder mer enn 2 mg/kg (0,0002%) løselig krom VI av sementens totale tørrvekt.

2. Hvis det brukes reduksjonsmidler, skal leverandører sørge for at emballasje for sement og blandinger som inneholder sement er synlig, leselig og utslettelig merket med informasjon om pakkedato og om lagringsforholdene og lagringstiden som er passende for å opprettholde reduksjonsmidlets virke og holde mengden løselig krom VI under grenseverdien angitt i punkt 1, uten å berøre andre fellesskapsbestemmelser om klassifisering, emballering og merking av stoffer og blandinger.

3. Punkt 1 og 2 gjelder imidlertid ikke for markedsføring og bruk i kontrollerte lukkede og helautomatiserte prosesser der sement og blandinger som inneholder sement bare håndteres av maskiner og der det ikke er mulighet for hudkontakt.

Nanomateriale	Nei
Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer.</p> <p>Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer.</p> <p>Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), 01.06.2004 nr. 930, med endringer.</p> <p>FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.</p>

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Nei
--	-----

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet.
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	<p>H315 Irriterer huden.</p> <p>H317 Kan utløse en allergisk hudreaksjon.</p> <p>H318 Gir alvorlig øyeskade.</p> <p>H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.</p>
Viktige litteraturreferanser og datakilder	Sikkerhetsdatablad(-er) fra leverandør(-er) av råvarene.
Brukte forkortelser og akronymer	<p>ADR: The European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road</p> <p>ATE: Akutt toksisitets estimat</p> <p>DNEL: Utledet null-effekt-nivå (Derived No Effect Level)</p> <p>EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code)</p> <p>IATA: The International Air Transport Association</p> <p>ICAO: The International Civil Aviation Organisation</p> <p>IMDG: The International Maritime Dangerous Goods Code</p> <p>PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig)</p> <p>PNEC: Høyeste konsentrasjon av testsubstans som forventes å ikke gi miljøeffekt (Predicted No Effect Concentration)</p> <p>RID: The Regulations concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Rail</p> <p>vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende</p>
Versjon	1